

РЕШЕНИЕ

№ 3534

гр. София, 01.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 12.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Детелина Начева и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **2412** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Делото е образувано по искова молба на Х. С. Г., [ЕГН] с адрес@@4@[жк][жилищен адрес] чрез адв. И. В. Ю., САК със съдебен адрес [населено място], [улица], Търговски дом, ет. 3, к. 308, с която е предявен иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] за заплащане на обезщетение в размер на 10 000 лева за претърпени неимуществени вреди от нанесен незаконен побой при задържането на ищеца на 27.08.2019г., ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателното плащане.

В исковата молба се твърди, че Х. Г. е бил задържан от служители на СДВР на 27.08.2019г. около 14.00 часа в [населено място], на [улица]до кръстовището с [улица], посока Л. мост, на спирката на автобус 11, 309 и 310. При задържането му е нанесен побой с юмруци и ритници по цялото тяло и главата, след което полицаите го качили в микробус, в който продължили да го бият. Нанесли му удари по ребрата и плесници по зъбите. Вследствие на нанесения побой на ищеца били причинени травматични увреждания като оток и кръвонасядане на челото, на гърба, на левия външен глезен, охлузване на дясната подбедрица и частично счупване на коронката на кариозно променен трети горен ляв зъб. Издадено е съдебно медицинско удостоверение №374.08/2019г. от д-р М. Г., специалист по съдебна медицина. Ищецът посочва, че тези действия на полицейските служители са незаконосъобразни, причинили са му травматични увреждания, болки, страдания, унижение, страх и

стрес. За репарирание на вредите претендира обезщетение в размер на 10 000 лева. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство по същество от упълномощения процесуален представител. Направено е искане за присъждане на разноски.

Ответникът – СДВР, чрез упълномощените си процесуални представители юрисконсулт И. и В., в писмен отговор на исковата молба и в хода по същество на делото оспорва изцяло предявения иск като неоснователен и недоказан. Прави възражение, че издадената Заповед за задържане на лице №227зз – 3643/27.08.2019г. не е оспорена и не е отменена като незаконосъобразна. Фактическите действия не са доказани, а размерът на обезщетението е завишен. Счита, че е налице съпричиняване, в хипотезата на чл. 5 от ЗОДОВ. Ищецът е бил задържан за престъпление по чл. 354а от НК и срещу него е образувано досъдебно производство № 3М1890/27.08.2019г. по описа на ОЗ РУ – СДВР. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Прокурор Г. от СГП дава заключение, че предявеният иск е неоснователен и недоказан. Заповедта за задържане не е отменена като незаконосъобразна, липсват данни за нанесения побой от служителите на СДВР, не се доказва причиняване на телесни увреждания.

Административен съд София - град, I отделение, 43 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощниците на ответника и заключението на прокурора от СГП и въз основа на приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед за задържане на лице рег. № 227зз – 3643/27.08.2019г., издадена от П. Т., старши полицейски инспектор при ОСПСОВОР СДВР, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР във връзка с чл. 354а от НК - притежание на наркотични вещества е задържан Х. С. Г. в помещение за временно задържане на ОЗ РУ – СДВР. Освободен е в 14.00 часа на 28.08.2019г. Видно от книгата за задържани лица в ОЗ РУ – СДВР, ищецът е бил в добро здравословно състояние при задържането и при освобождаването му.

На 28.08.2019г. в 17.15 часа е извършен преглед на Х. Г., по негово желание, от д – р М. Г., специалист по съдебна медицина. Издадено е съдебномедицинско удостоверение № 474.08-2019г., в което е направено заключение, че при прегледа са установени травматични увреждания: оток и кръвонасядане на челото, кръвонасядане на гърба вляво, охлузване на дясната подбедрица, оток и кръвонасядане на левия вътрешен глезен, частично счупване на коронката на кариозно пременен трети горен ляв зъб. Тези травматични увреждания са получени в резултат на действията на твърди тъпи предмети, каквито характеристики могат да имат човешките ръце, крака, обувки в обувки, елементи от терена, както и други предмети и могат да бъдат получени по време и начин, както се съобщава в предварителните сведения. Уврежданията са причинили временно разстройство на здравето, неопасно на живота. Разпитани са свидетелите П. Н. Т. и В. Б. К.. Съдът кредитира показанията на свидетелите частично, за обстоятелствата, които се установяват и от писмените доказателства по делото, като отчита, че П. Т. е издал заповедта за задържане, а свидетелката В. К. е приятелка на ищеца. Свидетелят Т. дава показания, че при извършена полицейска проверка на ищеца и направен обиск, в него са открити пликче с бяло прахообразно вещество и друго с таблетки, за което притежателят им е заявил, че са кокаин и екстази, но е отказал да ги предаде доброволно. Задържан бил в ОЗ РУ –

СДВР. Не е подавал оплаквания за физически побой при задържането, на което нямало свидетели.

Свидетелката В. К. посочва, че имала среща с ищеца на спирката на [улица]и [улица]. Видяла, че го настига полицейски бус, от който излезли полицаи, които го повалили на земята и започнали да го удрят. Свидетелката видяла трима полицаи и не знае дали в буса е имало и други хора. На следващия ден отново се срещнала с Х. Г., при освобождаването му. Той ѝ разказал какво се е случило , оплакал се, че са го били. Имал зачервявания и охлузвания на гърба, главата и единия крак. Извадил си медицинско свидетелство.

От правна страна: Искът за неимуществени вреди е процесуално допустим, предявен заедно с оспорване на законосъобразността на фактическите действия, от които са причинени вредите, срещу надлежен ответник, срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразни действия се твърди, че са причинени вредите.

Разгледан по същество, искът е доказан и частично основателен досежно размера на претендираното обезщетение.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица. Този принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки е условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

В случая е налице първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Вредите се претендират от незаконосъобразни действия на полицейски служители, извършени при задържането на ищеца на 27.08.2019г. около 14 часа в [населено място] на [улица], до кръстовището с [улица]. Действията са изразяват в упражняване на физическо сила спрямо задържаното лице. Настоящата съдебна инстанция счита, че такива действия се доказват със свидетелските показания на В. К., присъствала на задържането и издаденото по-късно медицинско удостоверение, в което е направено заключение, че констатираните увреждания могат да бъдат получени по време и начин, както се съобщава в предварителните сведения, а именно при упражнено физическо насилие при задържането на ищеца на 27.08.2019г.

Съдебномедицинското удостоверение е официален документ по смисъла на чл. 179, ал.1 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, издадено от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред. Удостоверението съставлява доказателство за отразените в него обстоятелства и направеното заключение на експерта. Съдебномедицинското удостоверение не е оспорено от ответника и доказателствената му сила не е опровергана в хода на съдебното производство. Вписванията в книгата на задържаните лица на 03 РУ СДВР относно здравословното състояние на лицето не опровергават съдържанието на удостоверението, доколкото се ограничават само с посочване, че състоянието е добро, без да се уточнява дали лицето има следи от наранявания, охлузвания, кръвонасядания. В случая уврежданията са временни и неопасни за живота. Причинили са болки и страдания на ищеца, но не са засегнали значимо здравословното му състояние и не са изисквали оказване на медицинска помощ, за да бъдат вписани в книгата. Действията са незаконосъобразни, в нарушение на чл. 85 и чл. 86 от ЗМВР. Използването на физическа сила е допустимо само, когато това е абсолютно необходимо в изброените в чл. 85, ал. 1 случаи, съобразено с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя. За използването на физическа сила следва да се изготви писмен доклад от служителя, в който да се изложат основанията и обстоятелствата за използване на физическата сила, въз основа на които да се прецени дали са били налице законовите предпоставки за това. В случая липсва доклад по чл. 5, ал. 1 със съдържанието по ал. 2 от Наредба № 8121з – 418/14.03.2017г. за реда за употреба на физическа сила и помощни средства от служителите на МВР, няма данни за основанията, обстоятелствата, причините за физическите действия на служителите на МВР. Настоящата инстанция счита, че тези действия са незаконосъобразни, доколкото не са мотивирани от фактическа и правна страна с доклада по чл. 5 от Наредбата.

Вторият елемент от фактическия състав на отговорността е причиняване на вреди, като се претендират настъпили неимуществени вреди. Твърди се, че в резултат от употребената физическа сила на ищеца е причинено временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Травматичните увреждания са доказани с приетото по делото съдебномедицинско удостоверение. Те са довели до болки и страдания, съставляващи неимуществени вреди.

Доказан е и третият елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – причинно – следствената връзка, съдът счита, че неимуществените вреди са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с незаконните действия, което също се установява от съдебномедицинското удостоверение.

Доказани са всички елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Претърпените неимуществени вреди следва да бъдат обезщетени, тъй като са налице законовите основания за реализиране на отговорността на държавата в лицето на компетентната административна структура. Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, която като критерий за определяне на паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. При преценката за справедливост на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, които са релевантни за определяне действителните преки и непосредствени вреди, причинени от съответното увреждащо деяние - начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, степента на увреждането, особеностите на всеки конкретен случай,

характера и степента на увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, последиците за здравето на ищеца, продължителността и степента на интензитет, възрастта, общественото и социалното му положение. При съобразяване на посочените обстоятелства, съдът намира, че обезщетение в размер на 1000 лева се явява обосновано и справедливо. Върху определената сума за обезщетение се дължи и мораторна лихва в размер на законната лихва от датата на преустановяване на незаконните действия на 28.08.2019г. до окончателното плащане, като съгласно т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005г. на ВКС по т. д. № 3/2004г. началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението за незаконните действия и бездействия на административните органи е моментът на преустановяването им. Искът до пълния предявен размер от 10 000 лева следва да бъде отхвърлен.

При този изход на правния спор, своевременно направено искане и доказани разноси по списък, на ищеца се дължат разноси в размер на 330 лева, представляващи платена държавна такса и разноси за свидетел и адвокатско възнаграждение, пропорционално на уважената част от исковете. Не е основателно възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение, определено в минимален размер по чл. 38, ал. 2 вр. 1, т. 2 от ЗАДв и чл. 8, ал.1, т.1 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

На ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от исковете, в минимален размер от 100 лева по чл. 24 от НПП.

Воден от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд София - град, I отделение, 43 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да заплати на Х. С. Г., [ЕГН] с адрес@@24@[жк][жилищен адрес] чрез адв. И. В. Ю., САК със съдебен адрес [населено място], [улица], Търговски дом, ет. 3, к. 308 сума в размер на 1000 /хиляда/ лева, ведно със законната лихва от 28.08.2019г. до окончателното плащане като обезщетение за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия, изразяващи се в употреба на физическа сила при задържане на 27.08.2019г. ОТХВЪРЛЯ иска до пълния предявен размер от 10000 лева като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на Х. С. Г., [ЕГН] с адрес@@32@[жк][жилищен адрес] чрез адв.И. В. Ю., САК със съдебен адрес [населено място], [улица], Търговски дом, ет. 3, к. 308 сума в размер на 330 /триста и тридесет/ лева, представляваща разноси за съдебното производство.

ОСЪЖДА Х. С. Г., [ЕГН] с адрес [населено място] [жк][жилищен адрес] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] сума в размер на 100 /сто/лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните,
с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: